

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2016. május 19.

FRANCIA NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

Általános útmutató

A javító tanár egyértelmű jelekkel, piros tollal javít: a jó megoldásokat kipipálja; a nem elfogadható megoldásokat aláhúzza; a hiányzó megoldásokat hiányjellel jelöli.

Az Olvasott szöveg értéke, a Nyelvhelyesség és a Hallott szöveg értéke vizsgarész-összetevőkben a jó megoldásokat (helyes itemeket) átváltási táblázat segítségével alakítjuk vizsgaponttá!

Többletpont, fél pont nem adható!

I. Olvasott szöveg értéke

A feladatokat a javítási-értékelési útmutatóban leírtak szerint kell javítani.

A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

1. feladat

0 *C'est un virus qui peut être transmis comme le virus du chikungunya.*

1. De la fièvre (pendant deux à cinq jours) / des douleurs musculaires / des irritations de la peau / des complications neurologiques. **Trois de ces réponses.** (Toute réponse ayant le même contenu.)
2. En 1947.
3. Parce qu'il n'y a pas eu de grandes épidémies / les épidémies sont récentes / il n'y a pas eu de morts / dans beaucoup de cas les malades ne présentent aucun symptôme. (Toute réponse ayant le même contenu.)
4. Non. (dans 74 % des cas, il n'y a pas de symptômes.) (Toute réponse ayant le même contenu.)
5. Par la piqûre d'un moustique (de la famille des Aedes) / un moustique tigre. (Toute réponse ayant le même contenu.)
6. Parce qu'ils peuvent transporter / importer le virus / parce qu'ils peuvent être contaminés. (Toute réponse ayant le même contenu.)
7. On ne peut pas. / Il n'y a pas de traitement spécifique. / Il n'y a pas de vaccin. / On peut (seulement) apaiser les symptômes. (Toute réponse ayant le même contenu.)
8. Il est plus petit qu'une pièce d'un centime (il ne mesure que quelques millimètres) / il a un vol assez lent / il est facile à écraser en vol / il est noir avec des rayures blanches (sur les pattes et sur l'abdomen). **Trois de ces caractéristiques.** (Toute réponse ayant le même contenu.)
9. Il faut faire attention aux eaux stagnantes / utiliser un spray répulsif / utiliser une moustiquaire / fermer ses fenêtres. **Deux de ces réponses.** (Toute réponse ayant le même contenu.)

2. feladat

0 *C (Arnaud a essayé de passer deux fois son bac mais les deux fois il a échoué.)*

10. D (Arnaud n'a jamais été un élève modèle.)
11. A (Dans la vie d'Arnaud l'école ne jouait pas un rôle important.)
12. A (Dans sa jeunesse, avoir le bac était capital.)
13. D (Même s'il avait voulu, il n'aurait pas pu repasser son premier bac la même année.)
14. D (Il a réessayé de passer son bac sans avoir repassé une année à l'école.)
15. B (Pour la deuxième fois, il ne lui manquait que peu pour avoir son bac.)
16. C (S'il a réessayé une deuxième fois, c'était parce qu'il craignait d'être jugé par son entourage.)
17. C (Son CV est faux, il y déclare avoir le bac.)
18. C (Sa patronne n'attribue aucune importance au fait qu'il n'a pas son bac.)

3. feladat

Le mystère du village de Kalachi vient d'être résolu (0) : les chercheurs ont réussi à trouver des explications / réponses * (19) à un phénomène extraordinaire.

Depuis des années, le/ la /l' sommeil / la fatigue * (20) surprend les habitants de ce petit village kazakh dans les moments les plus inattendus. De plus, leur réveil est accompagné de symptômes/ malaises/ maux / vertiges * (21) qui ressemblent à ceux d'un alcoolique. Voilà pourquoi les chercheurs ont supposé d'abord qu'il s'agirait d'un/ d'une surconsommation/ abus/ overdose * (22) d'alcool dans le village. Mais l'idée a été rejetée. Ensuite, les chercheurs ont analysé la/ l'eau (23) que les habitants consommaient et ils ont trouvé qu'elle n'était pas contaminée. L'intérêt des chercheurs s'est alors tourné vers un/ une mine (24) hors service depuis une vingtaine d'années. Et pour cause ! Les analyses ont confirmé/ prouvé * (25) les soupçons : quand le taux de monoxyde de carbone qui émane de cet endroit « fantôme » augmente/ monte * (26), le niveau d'oxygène baisse/ chute/ diminue * (27).

Pour protéger les habitants, les autorités kazakhes ont pris des mesures : certaines familles ont pu quitter / abandonner / évacuer * (28) le village.

** Toute réponse ayant le même contenu peut être acceptée.*

Átváltási táblázat

jó megoldás	elért pont
0	0
1	2
2	3
3	4
4	5
5	6
6	7
7	8
8	9
9	10
10	11
11	12
12	13
13	14
14	15

jó megoldás	elért pont
15	17
16	18
17	19
18	20
19	21
20	22
21	23
22	24
23	25
24	26
25	27
26	28
27	29
28	30

II. Nyelvhelyesség

**Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
A nyelvhelyességi vagy helyesírási szempontból hibás megoldás nem fogadható el.**

1. feladat

0	1.	2.	3.
du	pour	À	à

4.	5.	6.	7.
avec	sur	à / sur	à

8.	9.
à	de

A kis- és nagybetűk figyelmen kívül hagyása nem jár pontlevonással.

2. feladat

0	voulaient
10.	ont vécue
11.	se sont retrouvés
12.	n'ont pas remarqué
13.	s'éloignait
14.	emportant / en emportant
15.	s'était déjà trop éloigné / s'était trop éloigné déjà
16.	puissent
17.	a compris
18.	ont été lancées
19.	a été retrouvé
20.	Souffrant

A kis- és nagybetűk figyelmen kívül hagyása nem jár pontlevonással.

3. feladat

21.	y
22.	où / dont
23.	dont / où
24.	leur
25.	lesquelles
0	qui
26.	y
27.	se
28.	les
29.	qui
30.	celles

4. feladat

31.	32.	33.	34.
M	H	L	F
35.	36.	37.	38.
G	I	D	E
0	39.	40.	41.
C	B	A	K

Átváltási táblázat

jó megoldás	elért pont
0	0
1	1
2	2
3	2
4	3
5	4
6	5
7	5
8	6
9	7
10	7
11	8
12	9
13	10
14	10
15	11
16	12
17	13
18	13
19	14
20	15

jó megoldás	elért pont
21	16
22	16
23	17
24	18
25	18
26	19
27	20
28	21
29	21
30	22
31	23
32	24
33	24
34	25
35	26
36	26
37	27
38	28
39	29
40	29
41	30

III. Hallott szöveg értése

Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.

A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

**A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többletpont, fél pont nem adható!**

1. feladat

0 *Le Solar Impulse 2 est un avion innovant.*

1. Le Solar Impulse 2 a réussi à faire le tour du monde.
2. Le Solar Impulse 2 est le premier avion fonctionnant au kérosène, mais en utilisant l'énergie solaire aussi.
3. Le Solar Impulse 2 changeait d'altitude en fonction de la présence du soleil.
4. Le pilote du Solar Impulse 2 a volé sans copilote.
5. Le pilote pouvait se permettre de courtes périodes de repos durant le trajet.
6. La vitesse du Solar Impulse 2 est loin d'atteindre celle d'un Boeing 777.
7. Le pilote du Solar Impulse 2 a battu le record du vol en solitaire.
8. Le Solar Impulse 2 est une innovation technologique développée en Suisse.
9. L'initiateur du projet Solar Impulse ne croit pas que son innovation puisse être utilisée au quotidien.

V
F
F
V
V
V
V
V
V
F

A felvételen hallható szöveg:

Le Solar Impulse 2 vient d'établir un record légendaire, Gentsite vous le présente.

L'avion solaire Solar Impulse 2 et son pilote André Borschberg sont parvenus à réaliser sans encombre la traversée du Pacifique, entre le Japon et Hawaï. Environ 8 200 kilomètres séparent Hawaï du Japon. Une distance considérable qu'André Borschberg, un pilote suisse de 62 ans, a parcourue en un peu moins de 5 jours et 5 nuits à bord de l'avion révolutionnaire Solar Impulse 2.

Cette performance représente un record dans l'histoire de l'aviation. Il s'agit, en effet, du vol le plus long en temps et en distance parcourue par un avion fonctionnant uniquement à l'énergie solaire. Durant 118 heures sans escale, André Borschberg a volé aux commandes du dispositif fonctionnant sans autre forme d'énergie que celle des rayons du soleil. La journée, il s'élevait à environ 10 000 mètres d'altitude pour recharger les batteries de l'appareil doté de cellules photovoltaïques. La nuit, il redescendait pour voler entre les nuages et deux fronts froids.

Le pilote, lui aussi, est légendaire : il est le premier à avoir fait un si long voyage en solitaire. Seul dans le petit cockpit de l'aéroplane, il a traversé l'océan Pacifique, un environnement considéré hostile. Au cours de ce voyage, les compétences techniques, physiques et psychologiques du pilote ont été mises à dure épreuve. Il a passé tout son temps assis ou couché et il ne s'accordait que des siestes de vingt minutes. Il portait des brassards vibrants connectés au pilote automatique et, à chaque fois qu'une anomalie avait lieu, il était réveillé.

La traversée s'est effectuée à une vitesse de 80 à 140 km/h. À titre de comparaison, un Boeing 777, volant à une vitesse de pointe d'environ 960 km/h peut parcourir la même distance en près de 8h30.

Le survol du Pacifique s'est finalement déroulé sans encombre et le Solar Impulse 2 s'est posé le vendredi 3 juillet, peu avant 18 heures, heure de Paris, sur le second aéroport d'Honolulu, à Hawaï. Avec une telle performance, André Borschberg a largement battu le précédent record mondial : un vol en solitaire de 76 heures et 45 minutes, réalisé en 2006 par Steve Fossett. Pour Bertrand Piccard, initiateur du projet Solar Impulse et chef de l'équipe de chercheurs suisses à l'École Polytechnique de Lausanne, ce vol océanique démontre que si des solutions technologiques existent pour voler jour et nuit dans un avion sans carburant, alors, il est possible que ces mêmes technologies puissent être utilisées efficacement dans notre vie quotidienne pour réaliser des économies d'énergie pour réduire les émissions de CO₂.

(www.maxisciences.com)

2. feladat

10. La boîte de conserve.
11. Par les soldats / militaires (américains) / par les Américains.
12. Durant la Seconde Guerre mondiale. (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
13. Le fluor.
14. De l'aluminium recyclé. (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
15. C'est moins cher. (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
16. Il peut choisir le format familial (au lieu de choisir la portion individuelle). (*Toute réponse ayant le même contenu.*)

A felvételen hallható szöveg:

- Tu as soif ? Tu veux boire quelque chose ?
- Oui, je boirais bien une boisson gazeuse.
- Sers-toi, j'ai des canettes dans le frigo.
- Des canettes ? Ah, tu sais quoi ? À propos de canette : il y a 200 milliards de canettes qui sortent chaque année des usines de la planète. De quoi faire 52 fois le voyage de la Terre à la Lune.

Cette petite boîte composée d'aluminium est en fait la descendante de la boîte de conserve. On raconte que la canette aurait été inventée par les militaires américains au cours de la Seconde Guerre mondiale.

La fabrication d'une seule tonne d'aluminium génère quatre tonnes de boue. Celle-ci est particulièrement nocive en raison des émissions de fluor. Pour limiter cette pollution, une canette sur trois est désormais produite à partir d'aluminium recyclé. Le résultat est double : le budget diminue et l'impact écologique aussi.

Le consommateur a aussi un rôle à jouer. En préférant le format familial à la portion individuelle, il contribuera à la réduction des déchets.

(www.terraeco.net)

3. feladat

17. C (par la bouche)
 0 C (à « *culture noire* »)
 18. B (de la mimique du visage)
 19. A (le mécontentement)
 20. A (son supérieur)
 21. C (des femmes et des hommes aussi)
 22. A (peut varier)
 23. B (se répand en France)
 24. B (un mode d'expression)

A felvételen hallható szöveg:

Journaliste : Savez-vous « tchiper » ? Yaotcha, mi-togolaise, mi-guadeloupéenne, nous explique ce qu'est « le tchip ». Vous êtes prêts ?

Yaotcha : En fait, il m'a fallu attendre l'adolescence pour réaliser que tout le monde ne d'Almeida : « tchipait » pas. Depuis ma plus tendre enfance, j'entends mon entourage « tchiper ». Bon, il faut dire que mon père est togolais, ma mère guadeloupéenne et que, dans l'une comme dans l'autre culture, tout le monde « tchipe ». Laissez-moi vous expliquer ce qu'est le « tchip » : le « tchip » est une production buccale sonore que l'on fait avec les lèvres, la langue et les dents, une production typiquement afro. En effet, elle est partagée par la majorité des cultures noires, qu'elles soient africaines, caribéennes ou noires américaines. D'ailleurs les noirs américains disent : « to suck your teeth », ce qui signifie littéralement : « sucer ses dents ».

Et justement le « tchip » est produit par un mouvement de succion des lèvres contre les dents, parallèlement à un mouvement opposé de la langue. Comme ça : « tchip ». En somme, toute la bouche participe au « tchip » quand ce n'est pas l'ensemble du visage ! Car un bon « tchip » ne se fait pas sans l'expression adéquate du visage.

Il y a plusieurs types de « tchip » et un cortège de règles à suivre si l'on ne souhaite pas se retrouver dans une situation délicate liée au « tchipage ». La première fonction du « tchip », la plus significative, est de marquer la désapprobation et l'agacement. Et ne « tchipe » pas qui veut quand il veut : le « tchip » répond à des codes bien précis qui suivent la voie hiérarchique. En effet, on peut se « tchiper » entre copains ou « tchiper » un subordonné ou un membre de la famille plus jeune. Mais il ne me viendra jamais à l'idée de « tchiper » un aîné ou mon employeur par exemple !

Autre « tchip », le « tchip » maternel. Je me souviens clairement de ces « tchips » qui accompagnaient le regard recadrant de ma caribéenne de mère lorsque je disais ou faisais une bêtise. C'est le même « tchip » que me servaient ma grand-mère et mes tantes. Ce « tchip »- là est plutôt féminin, même si les hommes le pratiquent également. Ensuite, il faut savoir que le « tchip » se décline. Ça va du « tchip » court et sec qui équivaut à un : « Tu dis des bêtises » à un « tchip » long et méprisant, carrément assassin, qui veut dire : « Casse-toi, je ne veux plus te voir ».

Bon, vous allez me dire que tous mes « tchips » se ressemblent. C'est que vous n'avez pas encore l'oreille. Exercez-vous ! D'ailleurs, ces dernières années, je rencontre de plus en plus de Français qui n'ont aucune origine caribéenne ou africaine, mais qui « tchinent ». Des personnes qui évoluent dans un milieu afro ou qui ont des amis noirs et qui se sont appropriés le « tchip ». Ainsi, mon amie Charlotte, originaire du Poitou-Charentes et élevée comme moi en région parisienne, « tchipe »-t-elle allègrement en parlant. Vous allez voir, bientôt toute la France va tchiper.

(www.arte.tv)

Átváltási táblázat

jó megoldás	elért pont
0	0
1	2
2	3
3	4
4	5
5	7
6	8
7	9
8	10
9	12
10	13
11	14
12	15

jó megoldás	elért pont
13	17
14	18
15	19
16	20
17	22
18	23
19	24
20	25
21	27
22	28
23	29
24	30

IV. Íráskészség

Az írásbeli feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempont szerint újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmazzak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegekörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Megjegyzések az útmutatóhoz

A feladat teljesítése szempontjából a terjedelemnek és az irányítási szempontok figyelembevételének kiemelkedő jelentősége van. Mivel a szavak előírt száma szabja meg a terjedelmet, a szavakat meg kell számolni. Anélkül, hogy nyelvészeti okfejtésekbe bocsátkoznánk a szó fogalmának meghatározását illetően, az írásbeli érettségi feladatok javítása szempontjából *szónak számítunk minden, egymástól szóközzel elválasztott egységet*. Eszerint tehát *1 szónak* számítanak például a következő alakok: *du*, (il) *m'a* (vu); *2 szónak* számítanak a következők: *de la*, (il) *me trouve* (gentil).

A javítás során ismétlődő hibának azt tekintjük, amikor a tanuló *ugyanabban a szóban ugyanazt a hibát* követi el. Tehát két egyeztetési hiba akkor számít ismétlődésnek, ha ugyanazt a szót érinti: pl. *grand* / *grand* helyett *grande* / *grande* szerepel.

Ékezhíbatákat akkor veszünk figyelembe, ha nyelvtani vagy lexikai következményei vannak (pl. *a* / *à*, *ou* / *où*, *mer* / *mère*).

A nyelvtani hibák súlyozására nem készült részletes utasítás. Úgy gondoljuk, hogy ezt a feladatot minden kolléga el fogja tudni végezni tanári tapasztalatai alapján.

Az útmutató nem tartalmaz utasítást az értelmetlen szövegrészek jelölésére a javítás során, ugyanakkor ez értékelési kritérium. Mi az alábbiakban az ilyen típusú hibákat dőlt betűvel jelöljük, a majdani dolgozatokat javító tanárnak saját jelölést kell alkalmaznia. (pl. hullámos vonal vagy más jelek), éppen ezért nem tartjuk szükségesnek ezeknek az útmutatóba való felvételét.

Azt azonban szükségesnek tartjuk, hogy az egyes dolgozatokat a javítás során többször is elolvassák. A következő eljárást javasoljuk a javító kollégáknak:

- 1. Olvassák végig egyszer a tanuló megoldását úgy, hogy a hibákat nem javítják!**
- 2. Ezután többször olvassák újra a dolgozatot úgy, hogy minden alkalommal egy másik szempont kritériumait figyelik, illetve eszerint javítják és jelölik a hibákat!**

Első feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
A feladat teljesítése	5
Szövegalkotás, hangnem	5
Szókincs, kifejezőmód	5
Nyelvtan, helyesírás	5
Összesen	20
Vizsgapont	10

2. Mivel a két feladat aránya az értékelésben 1/3-2/3, ennek a feladatnak a pontszámát felezni kell, azaz megoldásával összesen 10 vizsgapont szerezhető. Amennyiben a pontszám felezése után kapott összeg fél pontra végződik, felfelé kell kerekíteni.
3. Amennyiben a dolgozat bármely értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.
4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat;
- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelő mélységben tárgyalta-e azokat;
- a feladat utasításának megfelelő szöveget alkotott-e;
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Az értékelési szempont pontozásáról

Minden irányító szempontra 2 pontot kaphat a vizsgázó:

- 2 pont – ha az adott irányító szempontot teljesen és kifogástalanul kidolgozta
- 1 pont – ha az adott irányító szempontot hiányosan dolgozta ki

Így a vizsgázó az 5 irányító szempontra összesen 10 pontot kaphat, amelyek a következő módon válthatóak át vizsgaponttá:

pont	vizsgapont
10	5
8-9	4
6-7	3
4-5	2
2-3	1
0-1	0

Az így elért vizsgapontszámból **1 pont vonandó le** a következő esetekben:

- Amennyiben a szöveg terjedelme meghaladja a 225 szót.
- Amennyiben a vizsgázó baráti helyett hivatalos / hivatalos helyett baráti üzenetet ír.

A vizsgázó **0 pontot** kap a *Feladat teljesítése* értékelési szempontra:

- Amennyiben a szöveg terjedelme nem éri el a 60 szót.
- ha a létrehozott szöveg nem üzenet/levél.

Az irányító szempontok a feladat utasításaival azonosak.

Az 1. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① Elmondja, hogy milyen volt a visszaútja.
- ② Elmondja, miért várta annyira a diáksereprográmot.
- ③ Elmondja, mi tetszett neki a diáksereprográmban.
- ④ Elmondja, mi nem tetszett neki a diáksereprográmban.
- ⑤ Elmondja, mennyiben lesz más a magyarországi vendéglátás.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt *A feladat teljesítése* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki. Az általa írt szöveg megfelelő hosszúságú.	A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célok többségét. Az irányító szempontok nagyobb részét megfelelően, a többit csak részben, vagy nem a szempontoknak megfelelően dolgozta ki.	A vizsgázó csak részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, a többit vagy nem megfelelően, vagy csak részben, illetve minden irányító szempontot csak részben.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg 60 szónál rövidebb.

Szövegalkotás, hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok, valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése;
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e – bekezdésekben is elkülönülő – bevezetés, tárgyalás és befejezés;
- a vizsgázó hogyan használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit;
- megfelelő-e a formai tagolás;
- hangneme megfelel-e a címzethez való viszonynak és a közlési szándéknak.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre. A szöveg hangneme teljesen megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonynak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A vizsgázó többnyire megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme többnyire megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonynak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következtetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonynak.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezés mód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak;
- A szóhasználat milyen szintű igényességet és változatosságot mutat,
- az előforduló tévesztések mennyire akadályozzák az olvasót a szöveg megértésében.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs, kifejezés mód*, vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál.

Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ, ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezés mód* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókinccs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókinccs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a szöveg megértését.	A szöveget egyszerű szókinccs jellemzi. A vizsgázó nem törekszik az igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókinccs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti és/vagy akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak;
- mondszerkezetek és nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata;
- az előforduló nyelvtani, illetve helyesírási hibák mennyire akadályozzák az olvasót abban, hogy a szöveget első olvasásra teljesen megértse.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókinccs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy igét helytelen vonzattal használ, ezt a hibát csak a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondszerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondszerkesztése nem kellően változatos. Rendszeres hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a mondanivaló megértését.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondszerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.

Javítási jelrendszer

A feladat teljesítése

A feladat teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámának megadásával:

- ① (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 2– (szám + mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Szövegalkotás

A feladat teljesítése szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezőmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,

ÉL = értelemzavaró lexikai hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

L+ szimbólumot alkalmazzuk a lexikai gazdagság jelölésére.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = lexikai hiba,

aláhúzás + i, _____ **i** = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

G = nyelvtani (grammatikai) hiba,

ÉG = értelemzavaró nyelvtani hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,

H = helyesírási hiba.

G+ szimbólumot alkalmazzuk a nyelvtani változatosság jelölésére.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ **hiányjel** = hiányzik egy szó,

nyíl → = szórendi hiba,

aláhúzás + i = _____ **i** = ismétlődő hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Formai jegyek

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Dátum = **D**

Megszólítás = **M**

Köszönés = **K**

Aláírás = **A**

A teljesítés minőségét mutató jelek:

M (betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,

√**A** (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,

A (aláhúzott betű) = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Értékelési skála (1. feladat)

Összefoglaló táblázat

A feladat teljesítése

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat.</p> <p>Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki.</p> <p>Az általa írt szöveg megfelelő hosszúságú.</p>	<p>A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célok többségét.</p> <p>Az irányító szempontok nagyobb részét megfelelően, a többi csak részben, vagy nem a szempontoknak megfelelően dolgozta ki.</p>	<p>A vizsgázó csak részben valósította meg a kommunikációs célokat.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, a többi vagy nem megfelelően, vagy csak részben, illetve minden irányító szempontot csak részben.</p>	<p>A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem.</p> <p>A létrehozott szöveg 60 szónál rövidebb.</p>

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **megaladja a 225 szót**, *A feladat teljesítése* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.

A feladat teljesítése szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **60 szónál rövidebb**.

Szövegalkotás, hangnem

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre.</p> <p>A szöveg hangneme teljesen megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.</p>	<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést.</p> <p>A vizsgázó többnyire megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit.</p> <p>A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>A szöveg hangneme többnyire megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.</p>	<p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés.</p> <p>A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.</p>	<p>Nem jött létre szöveg.</p> <p>A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást.</p> <p>Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll.</p> <p>A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.</p>

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókinccsel, igényes nyelvhasználat jellemzi.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókinccsel jellemzi.</p> <p>A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra.</p> <p>A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a szöveg megértését.</p>	<p>A szöveget egyszerű szókinccsel jellemzi.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik az igényes nyelvhasználatra.</p> <p>Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként megnehezíti a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókinccsel szegényes, a nyelvhasználat igénytelen.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti és/vagy akadályozza a szöveg megértését.</p>

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondatszerkesztése is változatos.</p> <p>A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.</p>	<p>A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található.</p>	<p>A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondatszerkesztése nem kellően változatos.</p> <p>Rendszerszerű hibákat ejt.</p> <p>A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a szöveg megértését.</p>	<p>A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat-szerkesztés jellemzi.</p> <p>A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.</p>

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
A feladat teljesítése	5
Szövegalkotás, hangnem	5
Szókincs, kifejezésmód	5
Nyelvtan, helyesírás	5
Összesen	20
Vizsgapont	20

2. Amennyiben a dolgozat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

3. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta azokat;
- megfelelően kifejtette-e és indokolta-e véleményét.

(A részletesebb leírást lásd az első feladatnál.)

Az értékelési szempont pontozásáról

Minden irányító szempontra 2 pontot kaphat a vizsgázó:

- 2 pont – ha az adott irányító szempontot teljesen és kifogástalanul kidolgozta.
- 1 pont – ha az adott irányító szempontot hiányosan dolgozta ki.

Így a vizsgázó az 5 irányító szempontra összesen 10 pontot kaphat, amelyek a következő módon válthatóak át vizsgaponttá:

pont	vizsgapont
10	5
8-9	4
6-7	3
4-5	2
2-3	1
0-1	0

Az így elért pontszámból **1 pont vonandó le** a következő esetekben:

- Amennyiben a szöveg terjedelme meghaladja a 375 szót.

A vizsgázó **0 pontot** kap a *Feladat teljesítése* értékelési szempontra:

- Amennyiben a szöveg terjedelme nem éri el a 100 szót.

Az irányító szempontok a feladat utasításaival azonosak.

A 2. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① Elmondja, miért tartja fontosnak, hogy írjon a témáról.
- ② Elmondja, milyen problémákkal kell a magyar kerékpárosoknak szembenézni.
- ③ Javaslatokat ad a probléma megoldására.
- ④ Elmondja, miért kellene a kerékpározásnak fontosabb szerepet szánni.
- ⑤ Elmondja, hogyan tudnák az iskolák bátorítani a gyerekeket a kerékpár használatára.

A címadást a *Szövegalkotás hangnem* értékelési szempontnál kell figyelembe venni.

A többi értékelési szempontnál az első feladatnál leírtakat kell alkalmazni.

Javítási jelrendszer

Ugyanaz, mint az első feladatnál.

Értékelési skála (2. feladat)

A feladat teljesítése

5 pont	4–3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célokat.</p> <p>Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki.</p> <p>Az általa írt szöveg megfelelő hosszúságú.</p>	<p>A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben.</p>	<p>A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.</p>	<p>A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem.</p> <p>A létrehozott szöveg 100 szónál rövidebb.</p>

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **megaladja a 375 szót**, *A feladat teljesítése* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.

A feladat teljesítése szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **100 szónál rövidebb**.

Szövegalkotás, hangnem

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre.</p> <p>A szöveg hangneme teljesen megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.</p>	<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést.</p> <p>A vizsgázó többnyire megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>A szöveg hangneme többnyire megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.</p>	<p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés.</p> <p>A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.</p>	<p>Nem jött létre szöveg.</p> <p>A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást.</p> <p>Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll.</p> <p>A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelően hatást kelt.</p>

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókinccsel, igényes nyelvhasználat jellemzi.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókinccsel jellemzi.</p> <p>A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra.</p> <p>A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a szöveg megértését.</p>	<p>A szöveget egyszerű szókinccsel jellemzi.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik az igényes nyelvhasználatra.</p> <p>Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként megnehezíti a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókinccsel szegényes, a nyelvhasználat igénytelen.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti és/vagy akadályozza a szöveg megértését.</p>

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondatszerkesztése is változatos.</p> <p>A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.</p>	<p>A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található.</p>	<p>A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondatszerkesztése nem kellően változatos.</p> <p>Rendszerszerű hibákat ejt.</p> <p>A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat-szerkesztés jellemzi.</p> <p>A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.</p>